

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.

IČ: 68378114

Sídlo: Vlašská 355/9, Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2017

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 12. 3. 2018 a 3. 6. 2018

Radou pracoviště schválena dne: 3. 6. 2018

V Praze dne: 4. 6. 2018

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: PhDr. Oldřich Tůma, PhD., jmenován s účinností od 15. 6. 2012

Rada pracoviště zvolena dne 4. 1. 2012 a 22. 2. 2012 ve složení:

předseda: Prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, PhD. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., dále jen ÚSD);

místopředseda: PhDr. Stanislav Kokoška, PhD. (ÚSD);

členové: Mgr. Jaroslav Cuhra, PhD. (ÚSD),
Prof. PhDr. Jiří Kocian, CSc. (ÚSD),
PhDr. Michal Kopeček, PhD. (ÚSD),
PhDr. Antonín Kostlán, CSc. (ÚSD),
PhDr. Vít Smetana, PhD. (ÚSD),
PhDr. Oldřich Tůma, PhD. (ÚSD),
PhDr. Jan Gebhart, DrSc. (Historický ústav AV ČR, v. v. i.),
Prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc. (Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy),
Prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr. (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích),
Prof. PhDr. Petr Svobodný, PhD. (Ústav dějin a archiv Univerzity Karlovy),
Prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc. (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy).

Dozorčí rada jmenována 14. 1. 2014, 6. 10. 2014, 7. 3. 2017, 21. 3. 2017 ve složení:

předsedkyně: JUDr. Lenka Vostrá, PhD. (Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.);

místopředseda: Mgr. David Weber (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.);

členové: PhDr. Daniel Doležal, PhD. (Státní oblastní archiv v Praze),
PhDr. Ivana Laiblová Kadlecová (Knihovna AV ČR, v. v. i.),
Doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc. (Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy).

b) Změny ve složení orgánů

Ředitel pracoviště: Prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, PhD., jmenován s účinností od 15. 6. 2017

Rada pracoviště zvolena dne 4. 1. 2017 ve složení:

- předseda: Mgr. Markéta Devátá, PhD. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., dále jen ÚSD);
- místopředsedkyně: PhDr. Adéla Gjuričová, PhD. (ÚSD);
- členové: Mgr. Jaroslav Cuhra, PhD. (ÚSD),
PhDr. Michal Kopeček, PhD. (ÚSD),
PhDr. Antonín Kostlán, CSc. (ÚSD),
PhDr. Jiří Suk, PhD., DSc. (ÚSD),
PhDr. Oldřich Tůma, PhD. (ÚSD),
Prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, PhD. (ÚSD),
Prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr. (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích),
Prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. (Fakulta filozofická Univerzity Pardubice)
Prof. PhDr. Petr Svobodný, PhD. (Ústav dějin a archiv Univerzity Karlovy),
PhDr. Petr Šámal, PhD. (Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.)
Prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc. (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy).

c) Informace o činnosti orgánů

ŘEDITEL

V druhém pololetí roku 2017 převzal vedení Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. profesor Miroslav Vaněk, který byl s účinností od 15. června jmenován ředitelem ústavu. Navrhl novou koncepci řízení pracoviště a směřování jeho činnosti, která znamenala i změnu organizačního uspořádání.

Hlavní změnu představovalo opuštění chronologického hlediska při definování aktivit či badatelských oblastí ÚSD a akcentování spíše hlediska tematického, přičemž v rámci nově utvořených oddělení je zachován chronologický záběr v souladu se zakládací listinou (tj. od období konce třicátých let minulého století až do nedávné současnosti). Takto navržená koncepce vychází jak z evaluačních doporučení, tak z aktuálních potřeb pracoviště. Struktura oddělení (a Kabinetu vědy) ústavu byla v podstatě výsledkem historického vývoje, který vedl k rozčlenění ÚSD na vědecko-organizační jednotky (druhá světová válka; 50. a 60. léta; období 1968-1970; normalizace; dějiny po roce 1989; dějiny vědy). Vedle toho byly vytvářeny centra a pracovní skupiny, často v návaznosti na grantové projekty. Postupný vývoj pracoviště i jeho aktivit však ukázal, že se náplň činnosti jednotlivých oddělení mění, narůstá například potřeba mezinárodně laděné spolupráce definované na tematické bázi, stejně jako se badatelská činnost stále více soustřeďuje na období po roce 1989.

Hlavním úkolem ÚSD jako předního akademického pracoviště zůstává snaha o komplexní a interdisciplinární výzkum soudobých dějin s těžištěm v historiografické perspektivě, což odráží nová struktura čtyř badatelských oddělení. Ačkoliv jejich aktivity se dílem prolínají, v obecné rovině jsou oddělení definována průřezovými tématy.

Oddělení globálních konfliktů a jejich důsledků

Činnost oddělení se v souladu s koncepty tzv. mezinárodních a transnacionálních dějin (*international a transnational history*) soustřeďuje podél dvou hlavních výzkumných linií. Zaprvé se jedná o výzkum globálních konfliktů a role Československa na mezinárodní scéně zhruba mezi lety 1938 až 1989 (exil v průběhu druhé světové války, druhý odboj, osvobození Československa, tzv. třetí exil). Druhá tematická linie výzkumu se obecně věnuje dopadům globálních konfliktů na společnost.

Oddělení politických dějin

Badatelský zájem oddělení směřuje ke studiu politických aspektů soudobých dějin ve vertikální perspektivě „shora dolů“ a věnuje se studiu dějin politik, politiky a veřejného prostoru od druhé světové války do současnosti.

Oddělení sociálních a kulturních dějin

Zejména v souladu s metodologickými koncepty soudobých sociálních a kulturních dějin mezi hlavní badatelské perspektivy oddělení patří jednotlivci a společenské skupiny jako aktéři sociálního a kulturního dění v soudobých společnostech.

Oddělení dějin idejí a konceptů

Oddělení rámcově vychází z metodologie intelektuálních dějin (*intellectual history*) a dějin idejí (*history of ideas*) a dějiny myšlení; zabývá se sledováním idejí a konceptů uplatňovaných ve státě, ve společnosti, případně v některých jejích částech (například uvnitř disentu), zejména po roce 1945 až do současnosti.

Nová organizační struktura byla schválena radou pracoviště 18. 9. 2017 (organizační schéma je dostupné na: <http://www.usd.cas.cz/verejne-dokumenty/>). Pokud jde o hlavní vědecké výsledky pracoviště (podrobněji dále), jsou za rok 2017 prezentovány podle zvyklosti z minulých let. V období následujícím budou strukturovány podle činnosti jednotlivých pracovišť.

Kromě zajišťování běžné agendy a prezentace ústavu na významných domácích i mezinárodních odborných fórech se ředitel ústavu intenzivně věnoval jednáním souvisejícím s plánovaným stěhováním do budovy v Hyberské ulici. Na podzim roku 2017 byla v této souvislosti uspořádána exkurze do budoucích prostor pro vědecké i administrativní pracovníky a pracovnice ústavu.

RADA PRACOVIŠTĚ

V roce 2017 se uskutečnila čtyři zasedání rady pracoviště a pět jednání per rollam.

43. zasedání (26. 1. 2017)

Proběhla volba předsedy a místopředsedy rady pracoviště; jmenování tajemníka rady. Bylo vyhlášeno výběrové řízení na obsazení místa ředitele/ředitelky pracoviště pro období 2017-2022 a nominování členové výběrové komise, kteří budou posuzovat uchazeče do výběrového řízení na obsazení funkce ředitele/ředitelky. Dále byla schválena pravidla čerpání rozpočtu a sociálního fondu ÚSD pro rok 2017.

Jednání per rollam č. 1/2017 (13. 2. 2017)

Jmenování členů výběrové komise posuzující podané přihlášky a přihlášené uchazeče do výběrového řízení na obsazení funkce ředitele/ředitelky pracoviště na základě nominací na 43. zasedání rady.

Doporučení žádosti o udělení podpory „Fellowship Josefa Dobrovského“ pro zahraniční badatele dr. Ewě Stanczyk.

Jednání per rollam č. 2/2017 (20. 2. 2017)

Jmenování členů výběrové komise posuzující podané přihlášky a přihlášené uchazeče do výběrového řízení na obsazení funkce ředitele/ředitelky pracoviště na základě nominací na 43. zasedání rady.

44. zasedání (27. 3. 2017)

Projednání grantových návrhů pracoviště a schválení rozpočtu ÚSD pro rok 2017. Dále byla schválena výroční zpráva pracoviště za rok 2017.

45. zasedání (24. 4. 2017)

Projednány přihlášky do výběrového řízení na funkci ředitele/ředitelky pracoviště a závěry výběrové komise.

Projednány byly úpravy vnitřních předpisů pracoviště (jednací řád rady pracoviště a volební řád rady pracoviště)

Jednání per rollam č. 3/2017 (24. 5. 2017)

Schválení rozpočtu pro rok 2017, doplněného o střednědobý výhled hospodaření pracoviště na období 2018-2019 podle novelizace zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v souvislosti s přijetím právní úpravy rozpočtové odpovědnosti (24/2017 Sb.).

46. zasedání (18. 9. 2017)

Schválení návrhu nové organizační struktury pracoviště, úprav organizačního řádu a mzdového řádu pracoviště. Jmenován nový tajemník rady pracoviště.

Jednání per rollam č. 4/2017 (22. 9. 2017)

Doporučení žádostí o udělení podpory v Programu podpory perspektivních lidských zdrojů - Mzdové podpory postdoktorandů na pracovištích AV ČR a stanovení jejich pořadí.

Jednání per rollam č. 5/2017 (7. 11. 2017)

Projednáni a schválení návrhu dodatku č. 2 ke zřizovací listině (vklad majetku - spoluvlastnický podíl v objektu v Hybernské).

DOZORČÍ RADA

Dozorčí rada Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., (dále jen dozorčí rada) pokračovala během roku 2017 ve své činnosti v nezměněném složení. V roce 2017 proběhla dvě zasedání dozorčí rady, 6. března a 4. prosince 2017. Mimo vlastní zasedání bylo v listopadu (termín vyjádření nejpozději do 7. listopadu 2017) uskutečněno hlasování per rollam týkající se vkladu spoluvlastnického podílu do majetku ÚSD (dodatek č. 2 ke zřizovací listině) a vymezení právních vztahů k objektu Hybernská (příloha č. 1 ke zřizovací listině). Všech pět členů vyjádřilo s návrhem usnesení souhlas.

Dvacátého zasedání (6. 3. 2017) se účastnili čtyři členové dozorčí rady (dr. Doležal omluven), tajemnice a jako host ředitel ÚSD dr. Tůma. Dozorčí rada na tomto zasedání projednala znění „Výroční zprávy o činnosti a hospodaření pracoviště za rok 2017“ a „Zprávu nezávislého auditora k účetní uzávěrce k 31. 12. 2017“. Oba dokumenty dozorčí rada vzala na vědomí. Dozorčí rada také schválila Zprávu o činnosti dozorčí rady ÚSD AV ČR, v. v. i., za rok 2016. Součástí jednání byla také informace o rozpočtu ÚSD pro rok 2017 a o probíhajícím výběrovém řízení na nového ředitele ÚSD. V závěru jednání dozorčí rada hodnotila manažerské schopnosti ředitele.

Druhé zasedání v daném roce (21. v pořadí) dne 4. 12. 2017 se účastnilo všech pět členů/členek dozorčí rady, tajemnice a jako host ředitel ÚSD prof. Vaněk. Nový ředitel ÚSD seznámil dozorčí radu se změnou organizačního schématu i s koncepcí rozvoje pracoviště, včetně ediční činnosti. Dozorčí rada dále určila Ing. Karla Heteše jako auditora pro účetní uzávěrku roku 2017 a vzala na vědomí předběžnou informaci o hospodaření v roce 2017 a o výhledu pro rok 2018. Dozorčí rada v průběhu jednání ověřila hlasování per rollam 1/2017, kterým projednala a schválila dodatek ke zřizovací listině a vymezení práv k objektu v Hybernské (viz výše).

II. Informace o změnách zřizovací listiny

V souvislosti s nabytím majetku byl 14. listopadu 2017 dodatkem č. 2 ke zřizovací listině do Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., vložen spoluvlastnický podíl ve výši id. 1/3 k pozemku parc. č. 513 v k. ú. Nové Město, obec Praha, jehož součástí je budova č. p. 1000, na adrese Hybernská 1000/8, Praha 1.

Dále byla 14. listopadu 2017 vydána Příloha č. 1 zřizovací listiny Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., o vymezení právních vztahů k objektu Hybernská, kterou „se stanoví seznam závazků, jež přecházejí na Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., IČ 68378114, se sídlem v Praze 1, Vlašská 355/9, PSČ 118 40 (dále jen ÚSD) v souvislosti s majetkem vkládaným do ÚSD v článku V odstavce 1 zřizovací listiny ze dne 28. června 2006, ve znění dodatku č. 1 ze dne 8. října 2010 a dodatku č. 2 ze dne 14. listopadu 2017“.

Změny zřizovací listiny projednala rada pracoviště hlasováním per rollam (2.-7. 11. 2017); všech 13 členů se vyslovalo pro; a dozorčí rada hlasováním per rollam (2.-7. 11. 2017); všech 5 členů dozorčí rady vyjádřilo souhlas se vkladem majetku i vymezením právních vztahů k objektu Hybernská, kde spoluvlastníky celé nemovité věci budou Orientální ústav AV ČR, v. v. i., Psychologický ústav AV ČR, v. v. i., a Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i.,

III. Hodnocení hlavní činnosti

Ústav pro soudobé dějiny provádí primární pramenný výzkum soudobých českých/československých dějin v období 1938-1989, dějin polistopadové demokratické transformace a dějin vědy. Zaměřuje se na jejich analýzu, rekonstrukci a interpretaci s cílem podat jejich komparativní přehled. Jako příslušné specializované pracoviště plní pro obor soudobých dějin a dějin vědy základní úkoly spojené s budováním dokumentace a jejím zpřístupňováním v kritických edicích, s vydáváním oborového časopisu *Soudobé dějiny* jako platformy oboru (od roku 2013 také *Czech Journal of Contemporary History*, anglická mutace, jejímž cílem je zprostředkovat v mezinárodní obci vybrané a zvláště důležité studie, eseje, zprávy a recenze a přispívat k akademické diskusi na mezinárodní úrovni). Ústav se rovněž dlouhodobě a systematicky podílí na konstituování a kultivování oboru soudobých dějin na vysokých školách.

ÚSD jako oborové pracoviště umožňuje odborné veřejnosti studium knihovního fondu a přístup k pořízeným nahrávkám rozhovorů uchovávaných v Digitálních sbírkách Centra orální historie ÚSD. Další dokumenty zpřístupňuje na svých internetových stránkách. Systematicky se v ÚSD rozšiřují a katalogizují: knihovní fond soudobých dějin a dějin vědy; sbírka Komise vlády ČSFR pro analýzu událostí let 1967-1970; sbírka soudobé dokumentace, archiv Koordinačního centra Občanského fóra. Bibliografické pracoviště spravuje v rámci Souborného katalogu AV ČR online databázi výběrové bibliografie k soudobým dějinám zpřístupňující záznamy monografických publikací a článků z periodik, ročenek a sborníků vydávaných od roku 2010.

V roce 2017 se ústav nadále podílel na aktivitách výzkumných programů AV ČR Strategie21 - Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací (výzkumné téma Společnost a stát, nebo společnost versus stát?), Paměť v digitálním věku, formy a funkce komunikace (výzkumné téma Věda v české společnosti: paradigmaty, instituce, komparace), Globální konflikty a lokální souvislosti (Historické kořeny konfliktů a jejich důsledky v transnacionálních souvislostech).

V roce 2017 pracovníci a pracovnice ÚSD řešili dvanáct grantových projektů GA ČR; zároveň bylo do této soutěže podáno šest projektů (dva úspěšné: standardní grant Příslušníci německé branné moci v řadách čs. armády za druhé světové války jako příklad marginalizace v procesu tvorby historické paměti; a juniorský projekt Vodní socialismus: Voda, životní prostředí a socialistické panství v Československu).

V Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II) probíhalo řešení projektu Virtuální asistent pro zpřístupnění historických audiovizuálních dat. Dále byly v rámci tohoto programu úspěšně obhájeny dva nové projekty, v nichž ÚSD figuruje jako spoluřešitel: 1) Identifikace a trvalá dokumentace kulturní, krajinné a sídelní paměti obce - na příkladu zaniklých sídel Moravy a Slezska (společně s Mendelovou univerzitou v Brně a Masarykovou univerzitou); 2) Právní,

historické a společenskovední aspekty nových a tradičních menšin v České republice (společně s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy a Slezskou univerzitou v Opavě).

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., aktivně participoval na přípravách a realizaci 11. sjezdu českých historiků v Olomouci, prof. Jiří Kocian byl členem organizačního výboru.

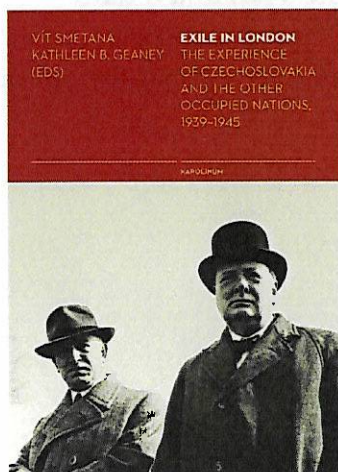
Níže jsou podrobněji představeny hlavní výsledky činnosti pracoviště v několika kategoriích: a) hlavní vědecké výsledky (publikace, odborné studie; řazeno podle významu a dále abecedně); b) významné akce, které ÚSD organizoval, případně při jejich konání vystupoval jako spoluorganizátor; c) vzdělávací činnosti; d) činnost pro praxi; e) mezinárodní spolupráce; f) popularizační činnost; g) významná ocenění.

a) Hlavní vědecké výsledky

KOLEKTIVNÍ MONOGRAFIE O LONDÝNSKÝCH EXILOVÝCH VLÁDÁCH

Smetana, Vít - Geaney, Kathleen B. (edd.)

Exile in London. The Experience of Czechoslovakia and the Other Occupied Nations, 1939-1945. Praha: Karolinum, 2017, 308 s., ISBN 978-80-246-3701-3

Kniha přináší příspěvky renomovaných historiků z devíti zemí; soustředí se na život v exilu, jak jej prožívaly vlády Československa a dalších zemí, pro něž se britská metropole stala na několik let novým domovem. Na základě výsledků intenzivního archivního výzkumu tato publikace nově interpretuje společné znaky i rozdíly v původu a struktuře jednotlivých exilových vlád. Nastiňuje, v jaké míře byly schopny ovlivňovat klíčová diplomatická jednání velmocí či nabídnout pro spojenecké válečné úsilí efektivní vojenskou pomoc, jakou válečnou propagandu rozvíjely a jak se v zahraničí připravovaly na budoucí řešení otázky národnostních menšin či naléhavých sociálních a hospodářských problémů po osvobození svých zemí.

MONOGRAFIE O NÁRODNOSTNÍM SLOŽENÍ ČS. VOJENSKÝCH JEDNOTEK V ZAHRANIČÍ

Maršálek, Zdenko

„Česká“ nebo „československá“ armáda? Národnostní složení československých vojenských jednotek v zahraničí v letech 1939-1945. Praha: Academia, 2017, 525 s., ISBN 978-80-200-2608-8

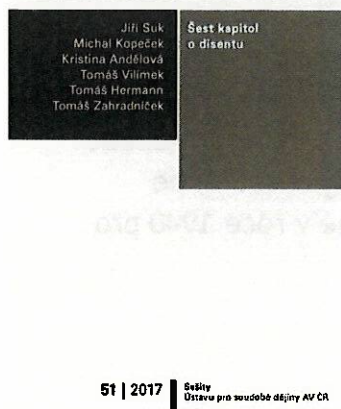

Publikace vůbec poprvé detailně mapuje národnostní složení československých vojenských jednotek v zahraničí za druhé světové války. Autor pracuje numerickými metodami, které umožňují důkladné faktografické zpracování celé řady různých aspektů, včetně souvislosti národnostních kategorií s některými kategoriemi sociologickými (věk, regionalita původu, povolání, konfese, zdravotní stav apod.).

MONOGRAFIE VĚNOVANÁ ČS. DISENTU OD POČÁTKU TZV. NORMALIZACE AŽ K OBDOBÍ LIBERÁLNÍ TRANSFORMACE

Suk, Jiří - Kopeček, Michal - Andělová, Kristina - Vilímek, Tomáš - Herman, Tomáš - Zahradníček, Tomáš

Šest kapitol o disentu. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2017, 305 s., Sešity Ústavu pro soudobé dějiny, sv. 51, ISBN 978-80-7285-208-6

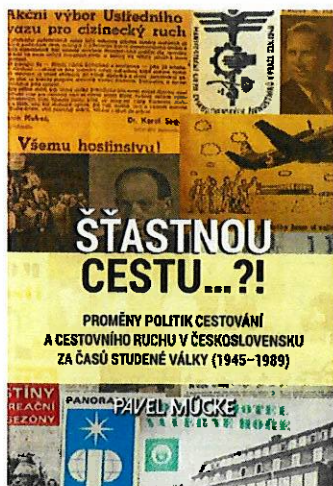

Monografie je věnována československému disentu v časech komunistického režimu, demokratické revoluce a liberální transformace. Její tematický a obsahový rámec ohraničují mezníky „obnovení pořádku“ po srpnu 1968, vzniku Charty 77, pádu komunistického režimu v listopadu 1989 a manifestací občanského neklidu v letech 1999-2000. Jejím cílem je představit disent jako politický, kulturní a duchovní faktor působící až do našich dnů. Vedle obecnějších, teoreticky zakotvených úvah nabízejí autoři také vhledy mikrohistorického a personalistického charakteru

MONOGRAFIE K PROBLEMATICE CESTOVÁNÍ A CESTOVNÍHO RUCHU

Mücke, Pavel

Šťastnou cestu...?! Proměny politik cestování a cestovního ruchu v Československu za časů studené války (1945-1989). Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov, 2017, 399 s., ISBN 978-80-7415-149-1

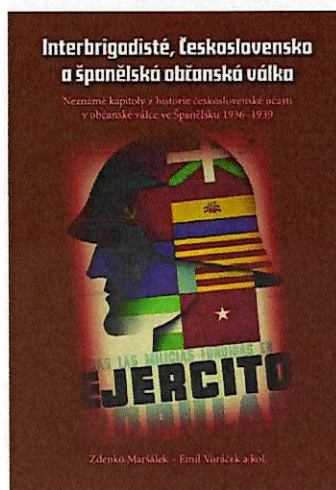

Kniha se na základě analýzy a interpretace široké škály pramenů i sekundární literatury snaží poskytnout rámcový náhled do problematiky cestování a cestovního ruchu v Československu na pozadí studené války (zhruba mezi lety 1945 až 1989). První část práce postihuje základní rámce politického dění ve vztahu k dějinám mobility. Ve druhé části textu je představena jedna z možných verzí periodizace politických dějin cestování a cestovního ruchu a následně jsou v devíti chronologicky vymezených celcích a na vybraných dobových „kauzách“ představeny nejvýznačnější proměny či naopak konstanty politik cestování a cestovního ruchu sledovaného období.

KOLEKTIVNÍ MONOGRAFIE K NĚKTERÝM ASPEKTŮM ŠPANĚLSKÉ OBČANSKÉ VÁLKY

Maršálek, Zdenko - Voráček, Emil a kol.

Interbrigadisté, Československo a španělská občanská válka. Neznámé kapitoly z historie československé účasti v občanské válce ve Španělsku 1936-1939. Praha, Historický ústav AV ČR - Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2017, 330 s., ISBN 978-80-7286-312-9; ISBN 978-80-7285-206-2

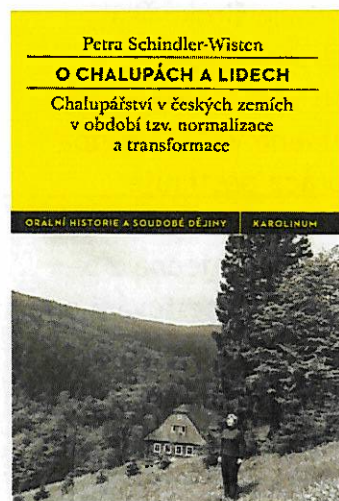

Publikace vydaná ve spolupráci s Historickým ústavem AV ČR se zaměřuje na méně známé či opomíjené aspekty španělské občanské války a mezinárodních brigád, zejména na životní osudy československých dobrovolníků. Kolektivní monografii doplňují faksimile původem z ruských archivů, zachycující souhrnné statistiky interbrigadistů, zpracované v roce 1940 pro orgány kominterny.

MONOGRAFIE K PROBLEMATICE CHALUPAŘENÍ V OBDOBÍ TZV. NORMALIZACE A TRANSFORMACE

Schindler-Wisten, Petra

O chalupách a lidech. Chalupářství v českých zemích v období tzv. normalizace a transformace. Praha: Karolinum, 2017, 210 s., Orální historie a soudobé dějiny, ISBN 978-80-246-3613-9

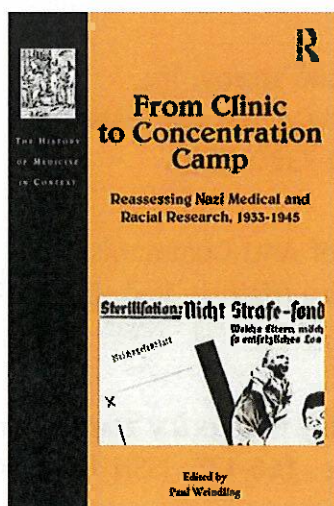

Kniha přibližuje vývoj fenoménu trávení volného času v objektech tzv. druhého bydlení, a to v antropologicko-historické perspektivě; snaží se ozřejmit jeho vliv na každodenní život občanů v Československu před rokem 1989 a proměnu tohoto vlivu v následujících dekádách. Autorka zkoumá, jaké vnější podmínky a vnitřní příčiny stály u zrodu a rozšíření chalupářství, proč se zrovna Češi titulují „národem chatařů a chalupářů“, když je kultura druhého bydlení běžná i v jiných částech světa.

STUDIE V KOLEKTIVNÍ MONOGRAFII K PROBLEMATICE NACISTICKÝCH LÉKAŘSKÝCH EXPERIMENTŮ

Šimůnek, Michal V.

Physicians' Accounts of Nazi Medical Experiments in the Context of Early Czechoslovak War Crimes Investigations, 1945-1948. In: *From Clinic to Concentration Camp. Reassessing Nazi Medical and Racial Research, 1933-1945*. London: Routledge, 2017, (Weindling, P.), s. 316-336, *The History of Medicine in Context*, ISBN 978-1-4724-8461-1

Studie v kolektivní monografii rekonstruuje příspěvky prvních svědectví lékařů z Československa, kteří přežili nacistickou perzekuci, a dále se soustředí na soudní stíhání a dokumentaci nacistických zločinů proti lidskosti. Poprvé také zdůrazňuje roli SS lékařů německé národnosti, kteří pocházeli z Čech a Moravy.

ATTENTAT 1942 - POČÍTAČOVÁ HRA (ČINNOST PRO PRAXI)

Šisler, V. - Gemrot, J. - Kolek, L. - Vávra, D. - Kokoška, Stanislav - Černá, Marie - Cuhra, Jaroslav - Hoppe, Jiří - Činátl, K. - Pinkas, J. - Brom, C.: *Attentat 1942*

Attentat 1942 je počítačová hra, která vypráví příběhy z období nacistické okupace Československa z pohledu lidí, kteří okupaci zažili. Hra je založena na filmových rozhovorech, interaktivních komiksech a autentických historických záběrech. Vydána v říjnu 2017 skrz digitální distribuční platformu Steam.

Hra byla nominována mezi finalisty Independent Games Festival Awards 2018

Výběrová bibliografie

Bednařík, Petr

The Status of Jewish Population in the Czech Lands during the 20th Century and the Beginning of the 21st Century. In: *Current Issues of Research on Nationality Policy and Nationality Relations in Slovakia in the 21th and 21st Centuries*. Prešov: Universum, 2017 (Šutaj, Š.; Regináčová, N.; Heldáková, L.), s. 168-181, ISBN 978-80-89946-01-3

Cuhra, Jaroslav

Proces s údajnými představiteli "ilegální" Křesťanskodemokratické strany. In: *Encyklopedie českých právních dějin*. Sv. IX. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017 (Schelle, K.; Tauchen, J.), s. 295-297, ISBN 978-80-7380-657-6

Devátá, Markéta

Terror, Failure, Resistance. Conflicting Memory of Armed Acts of Anti-Communist Resistance in Czechoslovakia. In: *Czech Journal of Contemporary History*. Roč. 5, (2017), s. 63-100, ISSN 2336-3142

Hadravová, Alena

K identifikaci soch s antickou tematikou ze sochařské dílny rodiny Platzerů v zámeckém parku ve Lnářích. In: *Průzkumy památek*. Roč. 24, č. 1 (2017), s. 166-175, ISSN 1212-1487

Hlaváček, Jiří

Napoleon české etnografie. Životopisná skice Antonína Robka. In: *Národopisný věstník*. Roč. 76, č. 1 (2017), s. 25-47, ISSN 1211-8117

Hlaváček, Jiří

Proč právě orální historie?... In: *Advokáti mrtvých. Rozhovory se soudními lékaři*. Praha: Galén, 2017, (Nečas, P.), s. 27-35, ISBN 978-80-7492-317-3

Hrubý, Karel

Mohlo to být horší: Usmířené vzpomínání na komunistický kriminál. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2017, 179 s., Svědectví o době a lidech, sv. 10, ISBN 978-80-7285-204-8

Janáč, Jiří

Hydrokraté a česká vodohospodářská mise ve dvacátém století (1930-1960). In: *Soudobé dějiny*. Roč. 24, č.1/2 (2017), s. 19-53, ISSN 1210-7050

Jindra, Jiří

Neúspěšní kandidáti na Nobelovy ceny za fyziku v letech 1951-1965. In: *Československý časopis pro fyziku*. Roč. 67, č. 1 (2017), s. 21-29, ISSN 0009-0700

Kolenovská, Daniela

Sino-Czechoslovak Cooperation on Agricultural Cooperatives. The Twinning Project. In: *Cold War History*. (2017), s. 1-16, ISSN 1468-2745

Kostlán, Antonín

Procesy s účastníky stavovského povstání (1621-1623). In: *Encyklopedie českých právních dějin*. Sv. 8. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017 (Schelle, K.; Tauchen, J.), s. 84-93, ISBN 978-80-7380-656-9

Kovařík, David

Die Rolle des Oberst Vladimír Hobza und seines Partisanen - Trupps bei der Vertreibung und Zwangsaussiedlung (nicht nur) der deutschen Bevölkerung nach Österreich im Jahr 1945. In: *Krise, Krieg und Neuanfang. Österreich und die Tschechoslowakei in den Jahren 1933-1948*. Münster: LIT, 2017 (Kunštát, M.; Šebek, J.; Schmoller, H.), s. 141-176, Schriftenreihe der Ständigen Konferenz österreichischer und tschechischer Historiker zum gemeinsamen kulturellen Erbe, 2, ISBN 978-3-643-50766-2

Kovařík, David

Československo-rakouská státní hranice a její okolí v prvních letech studené války. In: *Život na československých hranicích a jejich překračování v letech 1945-1989*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2017 (Lozoviuková, K.; Pažout, J.), s. 42-54, ISBN 978-80-87912-68-3

Kovařík, David

Hraniční pásmo v okolí česko-rakouské hranice v letech 1950-1964. In: *Ochrana státní hranice v padesátých letech 20. století*. Brno: Technické muzeum v Brně, 2017 (Vaněk, P.), s. 109-116, Acta musei technici Brunensis, 14, ISBN 978-80-87896-47-1

Krátká, Lenka

Traveling for Business behind the Iron Curtain (Czechoslovak Business, Seafarers, and Aircraft Crews in the 1970s and 1980s). In: *Oral History Australia Journal*. Č. 39 (2017), s. 9-15, ISSN 2208-4541

Krátká, Lenka

Rejstřík námořní (rejstřík námořních lodí). In: *Encyklopedie českých právních dějin*. Sv. 10. Plzeň: Aleš Čeněk, 2017 (Schelle, K.; Tauchen, J.), s. 395-397, ISBN 978-80-7380-671-2

Kůželová, Michaela

Imagining Nuclear Future in Socialist Poland. Plans and Dreams. In: *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. Roč. 62, č. 2 (2017), s. 35-54, ISSN 0023-589X

Mücke, Pavel

Wor(l)ds of Czech Oral History (1990-2015). A Couple of Historiographical Remarks. In: *Bulletin de l'AFAS. Sonorités*. Roč. 2017, č. 43 (2017), s. 28-39, ISSN 2109-9537

Mücke, Pavel

Rovní a rovnější. Malá skica z dějin zahraničního cestování, rekreací a trávení volného času vrcholné komunistické nomenklatury post-stalinské éry (1954-1968). In: *Paginae historiae*. Roč. 25, č. 2 (2017), s. 154-170, ISSN 1211-9768

Nosková, Helena

Slowacy w Republice Czeskiej. In: *Zeszyty Łużyckie*. Roč. 51, (2017), s. 51-68, ISSN 0867-6364

Olšáková, Doubravka

Between Stalinism and Infrastructural Globalism. The International Geophysical Year (1957-8) in Czechoslovakia, Poland and the German Democratic Republic. In: *Acta Poloniae Historica*. Roč. 115, (2017), s. 97-122, ISSN 0001-6829

Olšáková, Doubravka

Im globalen Netzwerk? Die Planung der wissenschaftlichtechnischen Entwicklung der Tschechoslowakei von der Sowjetisierung bis zu den ersten Integrationsversuchen in den sozialistischen Block. In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder*. Roč. 57, č. 1 (2017), s. 25-54, ISSN 0523-8587

Olšáková, Doubravka

"Organizovaný pes - záruka bezpečnosti" - "Animal Turn" na příkladu Svazarmu. In: *Paginae historiae*. Roč. 25, č. 2 (2017), s. 171-189, ISSN 1211-9768

Pažout, Jaroslav

Trestněprávní perzekuce odpůrců režimu v Československu v období takzvané normalizace. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2017, 603 s., Česká společnost po roce 1945, sv. 13, ISBN 978-80-7285-205-5,

Pernes, Jiří

Komunistická strana Československa ve volbách roku 1946. In: *Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis*. Roč. 10, č. 1 (2017), s. 265-289, ISSN 1803-411X

Schindler-Wisten, Petra

České zahrádkaření v druhé polovině 20. století očima chalupářů. In: *Folia ethnographica*. Roč. 51, č. 1 (2017), s. 35-42, ISSN 0862-1209

Sommer, Vítězslav

"Are We Still Behaving as Revolutionaries?". Radovan Richta, Theory of Revolution and Dilemmas of Reform Communism in Czechoslovakia. In: *Studies in East European Thought*. Roč. 69, č. 1 (2017), s. 93-110 ISSN 0925-9392

Sommer, Vítězslav

Vom sozialistischen Postindustrialismus zur Marktgesellschaft. Zukunftsforschung in der Tschechoslowakei (1960er-1980er Jahre). In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder*. Roč. 57, č. 1 (2017), s. 55-81, ISSN 0523-8587

Spurný, Matěj

Stadtutopie mit Verspätung. Pläne, Bilder und Realität einer sozialistischen Stadt in den 1960er und 1970er Jahren am Beispiel des nordböhmischen Most. In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder*. Roč. 57, č. 1 (2017), s. 82-114, ISSN 0523-8587

Stach, Stephan

„Duch czasu wycisnął jednak na tej pracy swej piętno“. Historia Zagłady w badaniach Żydowskiego Instytutu Historycznego w okresie stalinowskim. In: *Zagłada Żydów. Pismo Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFiS PAN.* -, č. 13 (2017), s. 138-159, ISSN 1895-247X

Šimová, Kateřina - Kolenovská, Kateřina - Drápala, Milan

Cesty do utopie. Sovětské Rusko ve svědectví meziválečných československých intelektuálů. Praha, Prostor 2017, 872 s., ISBN 978-80-7260-331-2

Šimůnek, Michal V.

Remarks on the History of Genetic Counselling in Czechoslovakia 1945-1990. In: *History of Human Genetics. Important Discoveries and Global Perspectives.* Cham: Springer International Publishing - Springer, 2017 (Petermann, H.; Harper, P.; Doetz, S.), s. 421-433, ISBN 978-3-319-51782-7

Šimůnek, Michal V.

Bruno K. Schultz. In: *Handbuch der völkischen Wissenschaften.* Berlin: De Gruyter Oldenbourg, 2017 (Fahlbusch, M.; Haar, I.; Pinwinkler, A.), s. 742-747, ISBN 978-3-11-042989-3

Šimůnek, Michal V.

Institut für Rassenbiologie, Naturwissenschaftliche Fakultät der DKU Prag. In: *Handbuch der völkischen Wissenschaften.* Berlin: De Gruyter Oldenbourg, 2017 (Fahlbusch, M.; Haar, I.; Pinwinkler, A.), s. 1455-1465, ISBN 978-3-11-042989-3

Šimůnek, Michal V.

Reichschule der Sicherheitspolizei und SD. In: *Handbuch der völkischen Wissenschaften.* Berlin: De Gruyter Oldenbourg, 2017 (Fahlbusch, M.; Haar, I.; Pinwinkler, A.), s. 1958-1961, ISBN 978-3-11-042989-3

Těšínská, Emilie

Zlomek písemné pozůstalosti profesora fyziky na Německé univerzitě v Praze Reinholda Fürtha. In: *Práce z dějin Akademie věd.* Roč. 9, č. 1 (2017), s. 39-49, ISSN 1803-9448

Tůma, Oldřich

Alexander Dubček, a Czechoslovak Politician. In: *Transregional versus National Perspectives on Contemporary Central European History. Studies on the Building of Nation-States and Their Cooperation in the 20th and 21st Century.* Stuttgart: ibidem, 2017, (Vít, M.; Baran, M.), s. 357-370, Soviet and Post-Soviet Politics and Society (SPSS), 170. ISBN 978-3-8382-1015-5

Tůma, Oldřich

„Was wäre wenn“ auf tschechische Art. In: *Was wäre wenn? Alternative Gegenwarten und Zukunftsprojektionen um 1914.* Paderborn: Wilhelm Fink, 2017 (Kranz, I.), s. 223-238, ISBN 978-3-7705-5881-0

Vilímek, Tomáš - Fava, Valentina

The Czechoslovak automotive industry and the launch of a new model. The Škoda factory in Mladá Boleslav, in the 1970s and 1980s. In: *The Journal of Transport History*. Roč. 38, č. 1 (2017), s. 53-69, ISSN 0022-5266.

Vilímek, Tomáš - Dvořáček, Petr

Bemerkungen zur Berichterstattung der Staatssicherheit über die Lage in der Tschechoslowakei am Beispiel der Sammlung von nachrichtendienstlichen Informationen 1969 bis 1983. In: *Dem Volk auf der Spur . Staatliche Berichterstattung über Bevölkerungstimmungen in Kommunismus. Deutschland - Osteuropa - China*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2018, (Münkel, D.; Bispinck, H.), s. 135-155, Analysen und Dokumente, 50, ISBN 978-3-525-35127-7

Zahradníček, Tomáš

Something Missing. Czech Society and Transcarpathia after 1989. In: *Central European Papers*. Roč. 5, č. 1 (2017), s. 72-80, ISSN 2336-3312

Zahradníček, Tomáš

Wałęsa's Absence from Czech Society. In: *Transregional versus National Perspectives on Contemporary Central European History. Studies on the Building of Nation-States and Their Cooperation in the 20th and 21st Century*. Stuttgart: ibidem, 2017, (Vít, M.; Baran, M.), s. 387-393, Soviet and Post-Soviet Politics and Society (SPSS), 170, ISBN 978-3-8382-1015-5

Kostlán, Antonín

Proces s Albrechtem z Valdštejna a jeho stoupenci 1634. In: *Encyklopedie českých právních dějin*. Sv. 8. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, (Schelle, K.; Tauchen, J.), s. 95-99, ISBN 978-80-7380-656-9

Hadravová, Alena

Druhý vatikánský mytograf. Dva nově identifikované rukopisy z Národní knihovny v Praze. Praha: Scriptorium, 2017, 369 s., ISBN 978-80-88013-48-8¹

---

¹ Poslední dvě jmenované publikace vznikly z činnosti Centra dějin vědy, které se zabývá interdisciplinárním studiem vědy od středověku do současnosti; zaměření ÚSD na dějiny vědy je obsaženo i ve zřizovací listině.

b) Vzdělávací činnost

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., dlouhodobě úspěšně spolupracuje s vysokými školami; na pedagogické činnosti vysokých škol se podílí téměř dvě desítky pracovníků a pracovníc ústavu. I v roce 2017 pokračovala činnost společných pracovišť s Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy (Institut mezinárodních studií), s Fakultou humanitních studií Univerzity Karlovy (pracoviště Orální historie a soudobé dějiny); dále společná akreditace doktorského programu politologie s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy a doktorského programu moderní dějiny s Fakultou sociálních věd UK. Vedle toho probíhala smluvní spolupráce na realizaci programu doktorského studia oborové rady historie Fakulty filozoficko-přírodovědecké Slezské univerzity v Opavě a Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Kromě aktivit „vysokoškolských“ ÚSD participuje na středoškolské výuce, ať již formou přednášek či spolupořadatelstvím soutěže České asociace orální historie o nejlepší studentskou práci.

c) Činnost pro praxi

Výstupem projektu podpořeným Technologickou agenturou ČR (2015-2016) byla mimo jiné Certifikovaná metodika pro realizaci orálněhistorického výzkumu v prostředí výzkumných ústavů, vědeckých pracovišť a „intelektuálních elit“. (Miroslav Vaněk, Lenka Krátká, Jana Wohlmuth Markupová; datum certifikace 14. 8. 2017). Metodika nabízí komplexní obraz realizace orálněhistorického projektu v prostředí intelektuálních elit, na příkladu specializovaných výzkumných, akademických či vysokoškolských ústavů a odborných/výzkumných pracovišť. Zaměřuje se také na možné využití orálněhistorických výzkumů v uvedených oblastech pro poznání minulých i současných společenských jevů; zároveň upozorňuje na úskalí, která takový výzkum může přinést.

V loňském roce měl ústav své zástupce (Pavel Mücke, Jiří Kocian) v Oborovém hodnotícím a verifikačním panelu pro Společenské, humanitní a umělecké vědy při Radě vlády ČR pro výzkum, vývoj a inovace; ti se aktivně účastnili hodnocení výsledků vědy za rok 2015 a 2016.

d) Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce se rozvíjí na základě úspěšného řešení ukončených a stávajících projektů a v aktivním přístupu k nově vyhlášeným soutěžím. ÚSD sleduje dlouhodobou strategii zapojování se do mezinárodní vědecké sítě tak, aby byla zajištěna kontinuita mezinárodní spolupráce v delším časovém horizontu.

V roce 2017 pokračovala spolupráce na mezinárodně řešených projektech:

- A Transnational Approach to Resistance in Europe, 1936-48 (The Leverhulme Trust & Gerry Holdsworth Special Forces Trust);
- History of European Urbanism in the 20th Century (Horizon 2020).

Vedle toho ÚSD získal podporu pro další významné mezinárodní projekty:

- program Inter-Excellence (výzva Inter-Vector): Parliaments in Transition (úspěch v této soutěži znamená prosazení české inovace v evropském výzkumu parlamentarismu);
- Horizon 2020 - JPICH Digital Heritage: European History Reloaded: Curation and Appropriation of Digital Audiovisual Heritage;
- Horizon 2020, Marie Skłodowska-Curie Action - Individual Fellowship: Articulating the free market: A cultural history of the economic transformation in Central Europe, 1989-1999;
- Shaping a European Scientific Scene: Alfonsine Astronomy (CNRS, Observatoire de Paris).

e) Popularizační činnost

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., organizuje dva cykly tematických seminářů (badatelský seminář k soudobým dějinám a seminář k moderním židovským dějinám), které jsou otevřené odborné veřejnosti. Pravidelně se ÚSD podílí na akcích Festivalu Týden vědy a techniky, jež pořádá AV ČR.

Pracovníci a pracovnice ústavu ve spolupráci s médii (deníky, kulturní časopisy, rozhlas, televize) významným způsobem participují na popularizačních aktivitách moderních a soudobých dějin, mimo jiné pravidelnou spoluprací na publicistickém cyklu České televize Historie.cs (díly Michail Gorbačov, perestrojka a Gorbačovova návštěva v ČSSR, Volyňáci, Svět se bál o život - výročí kubánské raketové krize) či na publicistickém cyklu Českého rozhlasu plus Jak to bylo doopravdy?, magazín Leonardo (například k výročí okupace českých zemí v březnu 1939 či k událostem listopadu 1989). Pravidelně jsou pracovníci a pracovnice ÚSD také zváni do pořadu HydePark a komentovaných zpravodajských relací. V listopadu 2017 Miroslav Vaněk a Pavel Mücke k popularizační činnosti přispěli svými vystoupeními v rámci prezentace knihy *Velvet Revolutions* a návazných akcí pořádaných T. G. Masaryk Czech School, Chicago.

Jedním z výstupů popularizační činnosti jsou i brožury určené nejširší veřejnosti, vydávané v edici AV ČR Věda kolem nás.

V návaznosti na projekt „Příběhy míst. Topografie soudobé paměti národa“ (Ministerstvo kultury ČR) byla připravena informační popularizační brožura v rámci řady Věda kolem nás Tučková, Michaela: *Pamětní místa na komunistický režim*. Praha: Středisko společných činností AV ČR, v. v. i., 2017, 19 s., Věda kolem nás, 60, ISBN 978-80-270-2049-2.

Devátá, Markéta - Kocian, Jiří - Pernes, Jiří

Českoslovenští komunisté a jejich strana (souhrnný přehled dějin KSČ). Praha: Středisko společných činností AV ČR, v. v. i., 2017, 19 s., Věda kolem nás, 68, ISBN 978-80-270-3116-0.

f) Významná ocenění

Magnesia Litera pro Petra Roubala (Československé spartakiády; Academia 2016).

BASEES Women's Prize 2017 pro Lenku Krátkou (A History of the Czechoslovak Ocean Shipping Company, 1948-1989; ibidem Verlag 2015).

The Ostbrock Prize pro Alenu Hadravovou (2. vydání kolektivního díla Biographical Encyclopedia of Astronomers; Springer 2014).

Medaile České fyzikální společnosti pro Emilii Těšínskou (Za přínos ke studiu historie fyziky v českých zemích).

Zvláštní cena Miroslava Ivanova pro Jiřího Pernese (Zprávy z Prahy; Academia 2016).

Fotografie z přímého přenosu udílení výročních knižních cen Magnesia Litera 2017 z Nové scény Národního divadla v Praze, 4. 4. 2017

IV. Hodnocení další a jiné činnosti

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. nevyvíjí žádnou další či jinou činnost.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V roce 2017 nebyly zjištěny nedostatky v hospodaření ÚSD.

Dne 4. prosince 2017 byla zahájena plánovaná kontrola Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., prováděná v souladu se schváleným plánem kontrolní činnosti Kontrolního odboru KAV ČR na rok 2017. Tematicky byla kontrola zaměřena zejména na: soulad zřizovací listiny s činnostmi pracoviště, institucionální a účelové financování, hospodaření s majetkem, dodržování zákoníku práce, smluvní vztahy, evidenci a revizi knihovních fondů. Kontrola bude probíhat až do února 2018.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Finanční informace obsahuje účetní závěrka, tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2017, které tvoří nedílnou přílohu této výroční zprávy.

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., se v roce 2017 stal vlastníkem id. 1/3 pozemku, parc. č. 513 v k. ú. Nové Město, obec Praha, jehož součástí je budova č. p. 1000, na adrese Hybernská 1000/8, Praha 1 (viz změny ve zřizovací listině). O hodnotu tohoto podílu se navýší vlastní jmění instituce.

Příslušné finanční informace poskytuje účetní závěrka, tj. rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2017, jež jsou nedílnou součástí této zprávy. Výrok auditora byl bez výhrad.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. bude pokračovat ve svých aktivitách souvisejících se základním výzkumem soudobých českých a československých dějin a dějin vědy, včetně zasazování zkoumané problematiky do širšího mezinárodního kontextu. Klást bude důraz na ještě hlubší zapojování se do mezinárodních projektů, na publikaci v zahraničních odborných periodikách atd. V souvislosti s rozhodnutím Akademického sněmu budou tyto zásady vtěleny do nové dlouhodobé výzkumné strategie ÚSD, jež bude v roce 2018 projednána v ústavních orgánech.

Dále bude ÚSD pokračovat v systematickém plnění úkolů vyplývajících z charakteru instituce jako specializovaného pracoviště pro obor soudobých dějin a dějin vědy a rozvíjet servisní badatelskou činnost (knihovna, dokumentační sbírky, ediční činnost, oborový časopis, spolupráce s vysokými školami).

V roce 2018 bude důležité efektivní hospodaření s finančními prostředky, jelikož v roce 2017 bylo ukončeno šest grantových projektů GA ČR a získány jen dva, což představuje propad v objemu účelově určených prostředků. Na druhé straně se prohlubuje mezinárodní spolupráce a participace v projektech, která znamená i nemalý finanční přínos.

V roce 2018 se pracovníci a pracovnice ústavu aktivně zapojí do akcí k 100. výročí založení republiky, které jsou pořádány ve spolupráci s dalšími ústavu a s AV ČR. Dále připraví mezinárodní konferenci k výročí roku 1968, akce financovaná na základě usnesení vlády č. 353 z 10. 5. 2017 (The Prague Spring 50 Years After: Great Crises of Communist Régimes in Central Europe in a Transnational Perspective) a mezinárodní konferenci k výročí roku 1938. ÚSD bude také partnerem Ústavu Paměti národa při pořádání konference k výročí roku 1948.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. třídí odpad na recyklovatelné materiály (papír, plast, sklo) a používá ekologicky šetrné kancelářské produkty (recyklovaný papír, opakovaná plnění tonerů apod.).

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., k 31. 12. 2017 zaměstnával 68 zaměstnanců a zaměstnankyň, z toho 49 výzkumných pracovníků/pracovnic.

Průměrná mzda činila 40 671 Kč.

V průběhu roku 2017 bylo přijato 10 nových zaměstnanců/zaměstnankyň; pracovní poměr byl skončen s 10 pracovníky/pracovnicemi (včetně pracovních poměrů realizovaných z účelově určených finančních prostředků).

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V roce 2017 Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i. neobdržel žádnou žádost o informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., žádné odvolání proti rozhodnutí, žádnou stížnost; ústav nebyl účastníkem žádného soudního řízení.

Rámcovou licenční smlouvou ze dne 13. 11. 2017 Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i., poskytl Knihovně AV ČR, v. v. i. oprávnění k výkonu práva užití dílo, které poskytovatel uloží do institucionálního repozitáře AV ČR.

razítko

Ústav pro soudobé dějiny
Akademie věd České republiky, v.v.i.
Vlašská 9/355, 118 40 Praha 1
IČ: 68378114

prof. Miroslav Vaněk, ředitel

Přílohou výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu

Ing. Karel Heteš, auditor, osvědčení č. 1369

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

pro zřizovatele instituce Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.
Praha 1, Vlašská 355/9, IČ 68378114

Zpráva o auditu účetní závěrky

Výrok auditora

Provedli jsme audit příložené účetní závěrky instituce Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i. („Instituce“), sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2017, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2017 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o instituci Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i. jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv instituce Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i. k 31. 12. 2017 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2017 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Instituci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán Instituce.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně)

nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Instituci, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržných ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán Instituce odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol představenstvem.

- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Instituce relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán Instituce uvedl v příloze účetní závěrky.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Datum vydání zprávy
V Praze dne 25. 5. 2018

Jméno auditora a číslo oprávnění o zápisu do seznamu auditorů
Nezávislý auditor   ing. Karel Heteš
                                  Praha 4, Pertoldova 3329

Oprávnění č.   1369

Přílohy:

Účetní závěrka k 31. 12. 2017

1. Rozvaha
2. Výkaz zisku a ztráty
3. Příloha v účetní závěrce

Výroční zpráva k 31. 12. 2017

ROZVAHA VVI (od 2016)

IČO
68378114

Sestaveno k 31.12.2017
(v Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Položka		Číslo řádku	Stav	
Číslo	Název		k 01.01.2017	k 31.12.2017
A	A.Dlouhodobý majetek celkem	001	4 160 333	117 313 671
A.I	I.Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	002	209 116	209 116
A.I.4	4.Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	006	209 116	209 116
A.II	II.Dlouhodobý hmotný majetek celkem	010	13 476 402	126 766 317
A.II.1	1.Pozemky	011	331 134	38 760 134
A.II.3	3.Stavby	013	4 115 808	78 987 475
A.II.4	4.Hmotné movité věci a jejich soubory	014	4 457 599	4 522 225
A.II.7	7.Drobný dlouhodobý hmotný majetek	017	4 571 862	4 496 483
A.IV	IV.Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	028	-9 525 186	-9 661 763
A.IV.4	4.Oprávký k DDNM	032	-209 116	-209 116
A.IV.6	6.Oprávký ke stavbám	034	-755 846	-900 549
A.IV.7	7.Oprávký k sam. movitým věcem a souborům hm. mov. věci	035	-3 988 362	-4 055 614
A.IV.10	10.Oprávký k DDHM	038	-4 571 862	-4 496 483
B	B.Krátkodobý majetek celkem	040	13 162 306	13 984 441
B.II	II.Pohledávky celkem	051	1 329 204	1 337 751
B.II.1	1.Odběratelé	052	12 822	26 625
B.II.4	4.Poskytnuté provozní zálohy	055	435 334	421 656
B.II.6	6.Pohledávky za zaměstnanci	057	36 851	31 360
B.II.7	7.Pohledávky za institucemi SZ a VZP	058	805 336	805 336
B.II.17	17.Jiné pohledávky	068	38 861	52 774
B.III	III.Krátkodobý finanční majetek celkem	071	11 552 646	12 428 595
B.III.1	1.Peněžní prostředky v pokladně	072	45 694	59 395
B.III.2	2.Ceniny	073	5 600	
B.III.3	3.Peněžní prostředky na účtech	074	11 501 352	12 369 200
B.IV	IV.Jiná aktiva celkem	079	280 456	218 096
B.IV.1	1.Náklady příštích období	080	280 456	186 641
B.IV.2	2.Příjmy příštích období	081		31 454
	AKTIVA CELKEM	082	17 322 638	131 298 112

ROZVAHA VVI (od 2016)

IČO
68378114

Sestaveno k 31.12.2017
(v Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

Číslo	Název	Číslo řádku	Stav	
			k 01.01.2017	k 31.12.2017
A	A.Vlastní zdroje celkem	083	13 173 615	126 552 405
A.I	I.Jmění celkem	084	11 315 576	126 520 951
A.I.1	1.Vlastní jmění	085	4 183 030	117 336 368
A.I.2	2.Fondy	086	7 132 546	9 184 583
A.II	II.Výsledek hospodaření celkem	088	1 858 039	31 454
A.II.1	1.Účet výsledku hospodaření	089		31 454
A.II.2	2.Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	090	1 858 039	
B	B.Cizí zdroje celkem	092	4 149 024	4 745 706
B.III	III.Krátkodobé závazky celkem	103	3 965 627	4 625 801
B.III.1	1.Dodavatelé	104	245 619	360 539
B.III.5	5.Zaměstnanci	108	1 708 217	1 981 466
B.III.6	6.Ostatní závazky vůči zaměstnancům	109	17 099	8 312
B.III.7	7.Závazky k institucím SZ a VZP	110	1 647 470	1 767 069
B.III.9	9.Ostatní přímé daně	112	273 880	347 950
B.III.11	11.Ostatní daně a poplatky	114	75	100
B.III.12	12.Závazky ze vztahu k SR	115		374
B.III.17	17.Jiné závazky	120	73 267	159 991
B.IV	IV.Jiná pasíva celkem	127	183 397	119 905
B.IV.1	1.Výdaje příštích období	128	183 397	119 905
	PASIVA CELKEM	130	17 322 638	131 298 112

Razítko :

Ústav pro soudobé dějiny
Akademie věd České republiky, v.v.i.
Vlašská 9/355, 118 40 Praha 1
IČ: 68378114

Odpovědná osoba (statutární zástupce) :
prof. Dr. Vaněk Miroslav Ph.D.

Podpis odpovědné osoby :

Kontrolní kód :

Osoba odpovědná za sestavení :
Jaroslava Grossmannová

Podpis osoby odpovědné za sestavení :

Okamžik sestavení : 19.4.2018

Výkaz zisku a ztráty

Od 01.01.2017 do 31.12.2017

(v Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378114

Číslo	Název	Číslo řádku	Činnost		
			Hlavní	Hospodářská	Celkem
A	A. Náklady				
A.I	I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	8 356 079		8 356 079
A.I.1	1. Spotřeba materiálu, energie a ost. neskl. dodávek	003	1 338 086		1 338 086
A.I.3	3. Opravy a udržování	005	592 218		592 218
A.I.4	4. Náklady na cestovné	006	1 517 946		1 517 946
A.I.5	5. Náklady na reprezentaci	007	47 665		47 665
A.I.6	6. Ostatní služby	008	4 860 165		4 860 165
A.III	III. Osobní náklady	013	38 396 435		38 396 435
A.III.10	10. Mzdové náklady	014	27 562 848		27 562 848
A.III.11	11. Zákonné sociální pojištění	015	8 464 520		8 464 520
A.III.13	13. Zákonné sociální náklady	017	2 369 067		2 369 067
A.IV	IV. Daně a poplatky	019	5 530		5 530
A.IV.15	15. Daně a poplatky	020	5 530		5 530
A.V	V. Ostatní náklady	021	2 666 474		2 666 474
A.V.16	16. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ost.pokuty a penále	022	110 948		110 948
A.V.19	19. Kurzové ztráty	025	8 992		8 992
A.V.22	22. Jiné ostatní náklady	028	2 546 534		2 546 534
A.VI	VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a OP	029	211 955		211 955
A.VI.23	23. Odpisy dlouhodobého majetku	030	211 955		211 955
	Náklady celkem	039	49 636 472		49 636 472

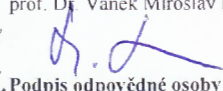

Výkaz zisku a ztráty

Od 01.01.2017 do 31.12.2017
(v Kč, s přesností na celá čísla)

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

IČO
68378114

Číslo	Název	Číslo řádku	Činnost		
			Hlavní	Hospodářská	Celkem
B	B. Výnosy				
B.I	I. Provozní dotace	041	47 428 840		47 428 840
B.I.1	1. Provozní dotace	042	47 428 840		47 428 840
B.III	III. Tržba za vlastní výkony a za zboží	047	210 493		210 493
B.IV	IV. Ostatní výnosy	048	2 028 593		2 028 593
B.IV.7	7. Výnosové úroky	051	12		12
B.IV.8	8. Kurzové zisky	052	200		200
B.IV.9	9. Zúčtování fondů	053	1 463 043		1 463 043
B.IV.10	10. Jiné ostatní výnosy	054	565 339		565 339
	Výnosy celkem	061	49 667 927		49 667 927
C	C. Výsledek hospodaření před zdaněním	062	31 454		31 454
D	D. Výsledek hospodaření po zdanění	063	31 454		31 454

Razítko :	Odpovědná osoba (statutární zástupce) : prof. Dr. Vaněk Miroslav Ph.D.	Osoba odpovědná za sestavení : Jaroslava Grossmannová
Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky, v.v.i. Vlašská 9/355, 118 40 Praha 1 IČ: 68378114	 Podpis odpovědné osoby :	 Podpis osoby odpovědné za sestavení :
	Kontrolní kód :	Okamžik sestavení : 19.4.2018

Příloha v účetní závěrce ke dni 31.12.2017

Účetní jednotka: Ústav pro soudobé dějiny, AV ČR, v.v.i.,
se sídlem: Vlašská 9, 118 40 Praha 1
právní forma: veřejná výzkumná instituce
IČO: 68378114

Zřizovatel: Akademie věd České republiky – organizační složka státu
IČO 60165171 se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20

Hlavní činnost:

Předmětem hlavní činnosti ÚSD je vědecký výzkum v oblasti soudobých dějin. Svou činností ÚSD přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

Statutární orgán: ředitel: PhDr. Oldřich Tůma, PhD. (do 14. června 2017)
Prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, PhD.
(od 15. června 2017)

Rada instituce: předseda: Mgr. Markéta Devátá, PhD.
místopředseda: PhDr. Adéla Gjuričová, PhD.
členové: Mgr. Jaroslav Cuhra, PhD. (ÚSD); PhDr. Michal Kopeček, PhD. (ÚSD); PhDr. Antonín Kostlán, CSc. (ÚSD); PhDr. Jiří Suk, PhD., DSc. (ÚSD); PhDr. Oldřich Tůma, PhD. (ÚSD); Prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, PhD. (ÚSD); Prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr. (FF JČU); Prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. (FF UPCE), Prof. PhDr. Petr Svobodný, PhD. (ÚDA UK); PhDr. Petr Šámal, PhD. (ÚČL AV ČR); Prof. PhDr. Ivan Šedivý, CSc. (FF UK)

tajemník: Mgr. et Mgr. Zdenko Maršálek, PhD.

Dozorčí rada: předseda: JUDr. Lenka Vostrá
místopředseda: Mgr. David Weber
členové: PhDr. Daniel Doležal, PhD.; PhDr. Ivana Laiblová-Kadlecová; Doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc.
tajemník: Mgr. Krátka Lenka, PhD.

Účetní období: 1. leden – 31. prosinec 2017

1. Použité obecné účetní zásady, účetní metody a jejich změny a odchylky

Účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a s vyhláškou č.504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Při vedení účetnictví jsou používány účetní metody podle §32-§42 vyhlášky.

V účtovém rozvrhu si účetní jednotka stanoví uspořádání a obsah syntetických účtů v rámci účtových skupin směrné účtové osnovy, která je závazně stanovena zřizovatelem.

Účetní záznamy jsou zpracovány informačně ekonomickým systémem iFIS společnosti BBM, s.r.o. Písek, zpracování mzdového účetnictví zajišťuje mzdový systém Elanor Global společnosti Elanor spol. s r.o..

Centrální zálohování dat je zajištěno zřizovatelem na základě servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v.v.i. Účetní doklady v tištěné podobě jsou uloženy v archivu dokumentace THS v souladu se zákonem o účetnictví v objektu sídla účetní jednotky.

1.1. Oceňování majetku a závazků, odpisy

1.1.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

je při nákupu oceňován pořizovací cenou, které obsahují cenu pořízení a náklady s pořízením související. Odpisy jsou stanoveny odpisovým plánem a jsou rovnoměrné.

Ostatní hmotný a nehmotný majetek je pořízený z dotace (veřejných prostředků), proto Ústav odepisuje bez tvorby Fondu reprodukce majetku jako výsledkově indiferentní operaci (náklady = výnosy).

Dlouhodobý nehmotný majetek vytvořený vlastní činností nebo bezplatně získaný Ústav k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.2. Dlouhodobý finanční majetek

Podíly a cenné papíry ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.3. Zásoby

ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

1.1.4. Pohledávky

Pohledávky se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Pohledávky se rozdělují na krátkodobé (doba splatnosti do 12 měsíců včetně) a dlouhodobé (splatnost nad 12 měsíců), s tím, že krátkodobé jsou splatné do jednoho roku od rozvahového dne.

1.1.5. Krátkodobý finanční majetek

je oceňován jmenovitými hodnotami. K datu účetní závěrky je tvořen ceninami, zůstatky v pokladně, na běžných účtech, na účtu sociálního fondu, fondu reprodukce majetku a rezervního fondu. Bankovní účty jsou vedeny v Kč.

1.1.6. Závazky

Dlouhodobé i krátkodobé závazky se vykazují ve jmenovitých hodnotách

1.2. Přepočtení údajů v cizích měnách na českou měnu

Přepočtení majetku, pohledávek a závazků v cizí měně na Kč během účetního období je prováděn kurzem ČNB ke dni vystavení pohledávky, resp. úhrady závazku. Ke konci účetního období jsou případné pohledávky a závazky přepočteny kurzem k poslednímu dni účetního období (31.12. běžného roku) vyhlášeným ČNB. Kurzem k 31.12.2017 byl přepočten zůstatek valut v pokladně - EUR, GBP, USD a CHF.

1.3. Rozsah, ve kterém byl výpočet zisku nebo ztráty ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku

V roce 2017 nebyl výsledek hospodaření ovlivněn způsobem oceňování finančního majetku.

1.4. Podstatné změny použitých účetních metod

Podstatné změny způsobů oceňování, odepisování ani postupů účtování oproti minulému účetnímu období nenastaly. Použité účetní metody odpovídají požadavkům Zákona o účetnictví.

2. Významné položky rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u kterých je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty

2.1. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Nemovitý majetek tvoří budovy, pozemky. Dne 22. 11. 2017 byla vložena zřizovatelem do katastru nemovitosti Hlavního města Prahy, katastrální území Nové Město, 1/3 budovy Hybernská 1000/8 na základě znaleckého posudku v hodnotě 74 871 667,-- Kč na pozemku parc. č. 513 v hodnotě 38 429 000,-- Kč. Movitý majetek zahrnuje zejména výpočetní techniku, jak hardware, tak programové vybavení a běžné kancelářské vybavení.

Jednotlivé položky dlouhodobého hmotného majetku

Položky majetku	Pořizovací cena		Oprávký		Zůstatková cena		Přírůstky	Úbytky
	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Minulé období	Běžné období	Běžné období
Pozemky	38 760 134	331 134	0	0	38 760 134	331 134	38 429 000	0
Stavby	78 987 474	4 115 807	900 549	755 846	78 086 925	3 359 961	78 987 474	0
Hmotné movité věci a jejich soubory	4 522 225	4 457 599	4 055 614	3 988 362	466 611	469 237	64 626	0
Drobný DHM	4 496 483	4 571 862	4 496 483	4 571 862	0	0	0	75 379
Ostatní DHM	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedokončený DHM	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	126 766 316	13 476 402	9 452 646	9 316 070	117 313 670	4 160 332	64 626	75 379

2.2. Dlouhodobý finanční majetek

ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.3. Zásoby

ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.4. Pohledávky

Dlouhodobé pohledávky 0 Kč

Krátkodobé pohledávky celkem k datu účetní závěrky	1.338 tis. Kč
z toho: odběratelé	27 tis. Kč
zaměstnanci	2 tis. Kč
zálohy	422 tis. Kč
půjčky ze sociálního fondu	30 tis. Kč
refundace mzdy MČ Praha	50 tis. Kč
jiné pohledávky	2 tis. Kč
pohledávky SZ a VZP *	805 tis. Kč

*(účetně vedená pohledávka z roku 2010)

2.5. Opravné položky

ÚSD nevykazuje k datu účetní závěrky opravné položky vyjadřující přechodné snížení hodnoty aktiv

2.6. Jiná aktiva

ÚSD vykazuje k datu účetní závěrky částku 218 096,-- Kč, z toho 186 641,-- Kč jako náklady příštího účetního období a 31 455,-- Kč jako příjmy příštího účetního období.

2.7. Vlastní zdroje

a) Stav jmění

Jmění celkem k datu účetní závěrky činí	126.552 tis. Kč
z toho: vlastní jmění	117 336 tis. Kč
fondy - sociální fond	511 tis. Kč
- rezervní fond	4 384 tis. Kč
- fond účelově urč. prostředků	2 032 tis. Kč
- fond reprodukce majetku	2 258 tis. Kč
- HV za rok 2017	31 tis. Kč

b) Výsledek hospodaření za účetní období 2017

Výsledek hospodaření za rok 2017 ve výši 31 454,-- Kč bude navržen k převodu ve prospěch rezervního fondu.

2.8. Závazky

Dlouhodobé závazky 0 Kč

Krátkodobé závazky celkem k datu účetní závěrky	4.626 tis. Kč
z toho dodavatelům	361 tis. Kč
zaměstnancům, výplata mezd	1 990 tis. Kč
penzijní a životní pojištění, jiné	160 tis. Kč
sociální a zdravotní pojištění z mezd	1 767 tis. Kč

daně ze mzdy

348 tis. Kč

2.9. Krátkodobé a dlouhodobé bankovní úvěry

ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.10. Jiná pasiva

ÚSD vykazuje k 31. 12. 2017 výdaje příštích období v částce 119 905,-- Kč.

2.11. Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky

ÚSD nemá dluhy. Závazky vyplývající z výplaty mezd za prosinec 2017 byly řádně uhrazeny dne 2.1.2018.

2.12. Finanční nebo jiné závazky a plnění neuvedené v rozvaze

ÚSD k datu účetní závěrky nevykazuje.

2.13. Náklady

Rozhodující část nákladů tvoří osobní náklady, náklady na provoz užívaných objektů, tisk vědeckých publikací, ostatní služby a cestovné nezbytné k zajištění výzkumných projektů.

2.13.1. Osobní náklady v tis. Kč

Osobní náklady	Zaměstnanci	Řídící orgán	Kontrolní orgán	Jiný orgán	Celkem
Mzdové náklady	26 052	1 361	38	112	27 563
Zákonné sociální pojištění	7 951	463	13	38	8 465
Ostatní sociální pojištění	0	0	0	0	0
Zákonné sociální náklady	2 332	37	0	0	2 369
Ostatní sociální náklady	0	0	0	0	0

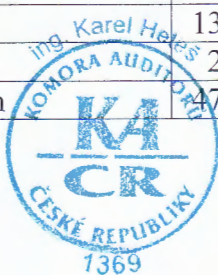
2.14. Výnosy

Největší část výnosů představuje dotace od zřizovatele. Institucionální dotace je přidělena na schválený výzkumnou činnost, na dlouhodobý koncepční rozvoj pracoviště a na zajištění činnosti AV ČR. Jiné prostředky na výzkum a vývoj obdržel ÚSD na granty Grantové agentury České republiky, na projekt NAKI MK ČR a od MŠMT na projekt Parliaments in Transition. Tržby za vlastní výkony tvoří tržby za předplatné periodik a tržby za prodej knih. Ostatní výnosy tvoří zúčtování fondů, odpisů z majetku pořízeného z veřejných prostředků a jiné ostatní příjmy.

2.15. Přehled přijatých dotací podle zdrojů v tis. Kč

Neinvestiční dotace

institucionální	31 354
z toho: podpora výzkumné záměry	27 184
podpora na činnost	4 170
GA ČR	13 614
ostatní	2 461
Neinvestiční dotace celkem	47 429

Investiční dotace

institucionální	65
z toho: podpora výzkumné záměry	0
ostatní	65
Investiční dotace celkem	65

2.16. Způsob zjištění základu daně z příjmu

Ústav nemá za rok 2017 daňovou povinnost. Při zjištění daňového základu je postupováno v souladu s § 20 odst. 7 zákona č.586/1992 Sb., zákon o dani z příjmu v platném znění (daňová úleva).

Pro výpočet základu daně z příjmu byly zohledněny tyto položky nákladů:

reprezentace	47 665,-- Kč
členské příspěvky organizacím	9 030,-- Kč
ostatní pokuty a penále	110 948,-- Kč

Prostředky získané daňovou úlevou byly v tomto i předcházejících daňových obdobích použity na podporu vědy a výzkumu.

3. Stav zaměstnanců v uvedeném účetním období podle kategorií:

kategorie	průměr. přep. stav
Výzkumný pracovník	34,96
Ost.VŠ pracovník výzk. útvarů	5,26
Odborný pracovník - VŠ	2,--
Odborný pracovník - SŠ	2,--
THP pracovník	5,67
celkem	49,89

4. Spojené osoby

ÚSD nevykazuje k datu účetní závěrky žádné zálohy, závdavky ani úvěry poskytnutým členům řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených zákonem o veřejných výzkumných institucích.

5. Odměny členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů

jsou stanoveny zřizovatelem pro členy Dozorčí rady a Rady ÚSD v roce 2017 byly řádně vyplaceny ve výši 150 tis. Kč.

6. Přehled o přijatých a poskytnutých darech

ÚSD ve vykazovaném účetním období dar neposkytl a ani žádný dar nepřijal.

7. Přehled informací o veřejných sbírkách podle zvláštního předpisu (zákon č.117/2001 Sb. o veřejných sbírkách)

V roce 2017 nebyly organizovány Ústavem žádné veřejné sbírky.

8. Jiné účetní jednotky, ve kterých má účetní jednotka podíl

ÚSD nemá podíl v žádné účetní jednotce v jakékoli formě.

9. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období

Ředitelem a Radou ÚSD bylo schváleno vypořádání výsledku hospodaření roku 2016 ve prospěch rezervního fondu ve výši 1 858 039,32 Kč.

10. Významné události mezi rozvahovým dnem a datem sestavení uzávěrky

Po rozvahovém dni nedošlo k žádné podstatné události.

11. Další údaje (podle zvláštních právních předpisů a rozhodnutí účetní jednotky), které nejsou v příloze uvedeny, ale mají významnou vypovídací schopnost o ekonomické činnosti účetní jednotky

Všechny podstatné údaje za rok 2017, které vypovídají o ekonomické činnosti, jsou zachyceny v předchozích bodech.

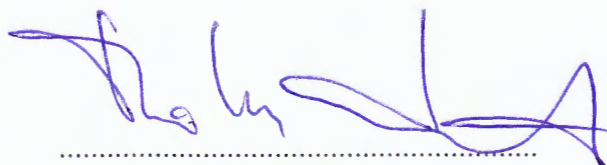
12. Odměna statutárnímu auditorovi

Celková odměna auditorovi za povinný audit účetní závěrky byla 36 tis. Kč.

V Praze dne: 19. 4. 2017

Sestavila:

Jaroslava Grossmannová

Prof. PaedDr. et Mgr. Miroslav Vaněk, PhD.
ředitel ÚSD AV ČR, v.v.i.

